

РОБОЧА КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ АСПІРАНТА ВІЙСЬКОВОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

І. М. Козубцов

Головною проблемою системи вищої військової освіти як невід’ємної складової загальної системи освіти на сьогодні є застосування цільового підходу до навчання, який не сприяє розвитку методологічної компетентності аспірантів одночасно за науковим та педагогічним напрямком. Це виявляється у військовій системі вищої освіти в динамічних умовах реформування і скорочень. У результаті відбувається незворотні процеси руйнування сформованого колективу. За таких умов необхідна чітка методологія за визначенням А. М. Новикова [1, с. 6] “методологія – це вчення про організацію діяльності. Таке визначення однозначно детермінує і предмет методології – організацію діяльності.

Зміст навчання з часом системно втратив методологічні основи адаптації до швидких темпів появи нової інформації та її засвоєнням [2], і як наслідок, відбувається часове запізнення в системах управління сучасним ВНЗ [3]. Нерозвивання методологічної компетентності у аспіранта веде до втрати системного підходу, єдності, чіткості і вресгті-решт наукової істини. Від методологічної компетентності наукового керівника (консультанта) залежить істинний розвиток методологічної компетентності у аспіранта-учня. Актуальним є на сьогодні якісний новий розвиток інституту аспірантури, адже вона за мірками синергетики є точкою біфуркації розвитку методологічної компетентності аспіранта, а далі і науковою основою освіти та науки. Закладена сьогодні методологічна компетентність аспіранта через 3 роки відобразиться на професійній науковій чи науково-педагогічній діяльності.

Причиною всього є системне неформування методології розвитку методологічної компетентності аспіранта під час планового навчально-виховного процесу, яка б сприяла саморозвитку аспіранта в неформальний позанавчальний час. Саме в неформальній обстановці і необхідна аспіранту істинна методологічна допомога наукового керівника, який і персонально відповідає за якість підготовки аспірантів [4] для Збройних сил України (ЗСУ) [5].

Метою концепції розвитку методологічної компетентності аспіранта в системі вищої військової освіти є розробка дієвого напрямку та шляхи розвитку методологічної компетентності аспіранта, створення ефективної системи підготовки й атестації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації України для потреб ЗСУ в період розвитку і модернізації системи вищої освіти України. Вона може служити взірцем для загальнодержавної системи і атестації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

Оптимальним варіантом розв'язання проблеми є процес удосконалення існуючої системи підготовки й атестації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для потреб ЗСУ.

Шлях розв'язання проблеми веде до подальшого розвитку інституту аспірантури. Паралельно з цим буде розвиватися інститут підвищення кваліфікації осіб з вищою освітою.

Способами розв'язання проблеми є комплексний і системний. Створення сприятливих позитивних психолого-педагогічних умов для подальшого розвитку інституту аспірантури можливе через компетентнісну модель підготовки і атестації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої

кваліфікації для потреб ЗСУ та подальшого розвитку інституту курсів підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, задіяних в системі підготовки і атестації аспірантів.

Прогнозований строк виконання концепції буде визначатися встановленим терміном підготовки і атестації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для потреб ЗСУ: очної форми – 3 роки; заочної – 4 роки; здобувачів, що працюють поза аспірантурою, – 5 років. До цього часу необхідно врахувати час підготовки всіх учасників до експерименту.

Очікуваними результатами виконання концепції є розвиток методологічної компетентності аспіранта в системі вищої військової освіти. Крім того, він дасть змогу забезпечити: реалізацію державної кадрової політики у сфері державної служби, запровадження сучасних технологій управління людськими ресурсами на основі компетентнісно-орієнтованого підходу; науковий супровід реформи системи вищої військової освіти.

Фінансування концепції розвитку здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету в рамках джерел, що не заборонені законодавством України. Фінансування апробації концепції розвитку методологічної компетентності здійснюватиметься за рахунок власних коштів автора дисертаційного дослідження, які він отримує з основного фонду заробітної плати. Орієнтовний обсяг фінансових ресурсів за рахунок коштів автора визначається фінансово-економічними витратами на апробацію всіх результатів дисертаційного дослідження.

Список використаної літератури

1. Новиков А. М. Методология научного исследования / А. М. Новиков, Д. А. Новиков. – М. : Либроком, 2010. – 280 с. – ISBN 978-5-397-00849-5.
2. Михалев А. С. Кризис мировой образовательной системы / А. С. Михалев // Инновационные образовательные технологии. – 2005. – №1(1) – С. 7–14.
3. Михалев А. С. Анализ временных запаздываний в системах управления современным вузом / А. С. Михалев, Т. В. Таборовец // Экономика и управление. – 2006. – № 4(8) – С. 37–41.
4. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів: постанова Кабінету Міністрів України № 309 від 1 березня 1999 року.
5. Інструкція про організацію підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у Збройних Силах України: наказ МО України та МОН України від 30.06.2000 № 194/265.